

SLOVENSKI SOKOL.

GLASILO SLOVENSKE SOKOLSKE ZVEZE.

Štev. 11.

V Ljubljani, 25. novembra 1907.

Leto IV.

Spomini na zlet v Pragi.

(Konec.)

Tako smo naposled pri spomilih na poglobitno stvar vsesokolskega zleta v Pragi, pri vtiskih, ki nam jih je vrisala veličastna telovadba „na Letné“. Nazadnje skušamo izraziti te vtiske, toda najlepši so in najgloblje so se nam vdolbli v dušo. Prizori na telovadišču so pred vsem, ki ne dajo in ne dajo, da bi nam izginilo iz spomina sokolsko slavlje v Pragi, ta izredna telovadna manifestacija.

Nima je enake pokazati kak drug narod: „Le tam, kjer je stvar dognana tako daleč, da se ni treba sramovati in bati primere z vsem inozemstvom, le tam se je izvršila naloga v narodnem življenju in dosegla vsa določena težnja.“ Te besede, izpregovorjene češkemu Sokolstvu v njegovih detinskih letih, ta ukaz Tyršev nam je ponovno prišel na misel, ko smo na velikanskem telovadišču gledali delo ogromne množice češkega Sokolstva. Ta ukaz je že izpolnjen, da: po sodbi odličnih inozemskih strokovnjakov samih, ki so bili navzočni tiste dni v Pragi, prekaša češko Sokolstvo v mnogem že najboljšo inozemske telovadne organizacije.

Spomin posameznika ne zadostuje, da bi iz njega izluščili vse posameznosti, vse podrobnosti grandiozne te

telovadbe, ki je v enaki dovršenosti še ni videl svet. V posebnem opisu jih podamo, opirajoč se pri tem na spomin in oris drugih, ki so bili „na viru“ ves čas, kakor pri pripravah tako pri telovadbi sami.

Pa naj je tudi naše oko marsikaj le hipno ujelo, drugo le mimogrede prestreglo — en globok vtisk je ovladoval vse druge: čudoviti vtisk soglasja in enotnosti. Nikjer nam ni bil prekinjen ni za trenutek. Zarisal se ti je v dušo takoj, ko si zagledal telovadišče, neizmerno pa vendar tako harmonično to stavbo. Vedno globlje in globlje se ti je vtiskal, ko si stopil na telovadišče, ko si zrl na te telovadske čete, enake v kroju, enake v nastopu, enake v mišljenju in težnjah. Slika se izpreminja od trenutka do trenutka, ali vtisk je vedno isti, ne nehaš se čuditi temu edinstvu, tej harmoniji, ki se ti kaže vnanje, pa mora globoko koreniniti v dušah vseh teh posameznikov. Vedno ista skladnost, pa naj nastopa Sokolstvo združeno ali pa v posameznih skupinah. Vidiš, kako tekmujejo te skupine med seboj, ali ne moreš se obraniti vtiska, kakor da jim ni do tega, da se odlikujejo nad drugo. Zdi se ti, kakor da napenja vsaka vse moči, da izpodbudi druge

k tem večjemu napetju, da vse skupno podado tem lepšo in popolnejšo sliko, da doseže delo vseh tem lepši uspeh. Duh skupnosti in edinosti, zavest velike, vsem skupne naloge veže vse neštete te vrste, prešinjene, navdušene po veliki misli sokolski. Uteleseno vidiš pred seboj idejo sokolsko, to idejo harmonije kar najbolj razvitih telesnih in duševnih moči posameznika, to idejo harmonije dela vseh posameznikov v dosego največjih uspehov.

Nad vse pa se dviga v spominu divni prizor prostih vaj, prekaša vse druge po svojem globokem vtisku popolnega edinstva, ki je spajalo delo tisočeri v eno samo velikansko delo nepopisne lepote. Kako čudovita ta enotnost in skladnost, kakšna organizacija in disciplina, kako ogromna ta moč, združena iz stoterih in stoterih

posameznih moči, vprtih vseh v eno smer, proti enemu cilju! Vzhitiš se ob spominu na to grozovito moč, ki se je tu takorekoč razgrinjala pred teboj, na to silno energijo, kakor vidno se izlivajočo iz posameznih teh teles, izlivajočo se in stekajočo v eno samo velikansko energijo. Zapreš nehote oči. Kakor bi se poosebovala pred teboj ta neznanska moč in energija, poosebovala v orjaško postavo ogromnih mišic, ogromne sile, in vendar tako gibčno in obratno: Golijat z okretnostjo Davida! Hipoma vstaja v tebi strah pred tem velikanom, hipoma, le hipoma, neizmerno veselje, neskončno navdušenost ti navdahne misel, da se ista kri pretaka tudi v tvojih žilah, v žilah tvojega naroda, tvojega Sokolstva, ki mu je ta orjak le veliko večji brat...

M.

Telovadba na zletu v Pragi.

Za potrebno smatramo, da podamo opis te ne samo nad vse sijajne, ampak tudi velepoučne telovadbe kolikor mogoče v podrobnem ter da ne pozabimo tudi ne priprav zanjo. Posneli bomo pri tem deloma s prevodom, deloma v glavnih potezah opis, ki ga je začel češki „Sokol“ prinašati v 9.—10. številki (Dr. — F. — K.: Pátý slet všesokolský v Praze 1907.), ter mu iz drugih virov pridodali, kar bo treba in je za nas zanimivo. Kdo bi nam mogel tu oponesti, da nismo izvirni, ko nam ni na razpolago cel zbor poročevalcev, ko nam ni bilo mogoče videti vsega sporeda, raztezajočega se na nekaj nedelj pred pravo slavnostjo in na več dni slavnosti same, ko je tudi gledalcu telovadba na tako

ogromnem prostoru nemalokrat obenem kazala toliko raznovrstnosti, da mu oko ni moglo slediti vsem posameznostim! Celo v priprave pa nam je bil mogoč le hipen pogled. Hipen je bil, pa zadostoval je za prepričanje, da morejo celo izborna peresa čeških sokolskih pisateljev, poučenih o vseh podrobnostih, podati le skromno sliko velikanskih teh priprav. Ne moremo se torej spotikati tudi ne ob neobjektivnost ali pretiranost češkega opisa teh priprav. Kdor pa je videl javni nastop ta ali oni dan, bo priznal, da je za opis sijaja in veličine tega nastopa vsak superlativ le ponižen pozitiv!

Priprave za zlet.

Vse velike misli, vsa odlična duševna dela pripadnika katerega

koli naroda dosežejo šele tedaj popolnoma svoj namen, kadar se splošnost seznanila z njimi, kadar postanejo duševna last celega naroda. Kaj bi veljala najboljša pesem, najmilejša melodija, najdovršenejšo delo slikarsko, kiparsko, ko bi se umotvorila ne objavila ali drugače naredili pristopni, ampak ostali skriti v delavnicah svojih stvariteljev, ko bi ne bilo narodu mogoče spoznati njih krasote, oceniti jih, o čistiti si okusa, sprejemajočemu v se nesmrtno misli mojstrov duha? In kako bi mojster sam mogel z nezmotno gotovostjo trditi, da je ustvaril dovršeno delo, ko bi mu nedostajalo merila s primerom s proizvodi enake vrste, ko bi ne predložil ploda svojega duha preizkušnji objektivnih oseb, pravičnih kritikov?

In ravno tako je vsaki ideji, vsakemu drugemu delu v narodu, ki organizirano teži za določenim, splošno koristnim ciljem, pa se široki javnosti v celoti nevidno, na preraznih mestih podrobno izvaja, treba, da javno pokaže svojo upravičenost in smotrenost s predloženjem uspehov svojih teženj pred narodom, svetom. Po uspehih je treba v današnjem praktičnem svetu soditi tudi vrednost ideje, na drugi strani pa more manifestacija doseženih uspehov tihega, požrtvovalnosti zahtevajočega dela vzdržati vrste vodilnih in vojnih delavcev v nezmanjšani navdušenosti in gorečnosti. Organizatorji in prvaki takega skupnega dela so torej dolžni ideji sami, izvršujočim močem, da, tudi samim sebi ob ugodnem času donesti dokaz, da so njih pota prava, podati narodu, ki ga često prosijo ljubavi in naklonjenosti,

račun o delovanju svoje organizacije.

Zvesto tej svoji dolžnosti je predsedništvo Č. O. S. predložilo odboru vedno mogočnejše in vedno razsežnejše češke sokolske organizacije predlog, da se priredi V. vsesokolski zlet v Pragi 1907. l. o sv. Petru in Pavlu. Minilo je že pet let izza slavnih dni četrtega zleta 1901, češke sokolske sile so od tedaj zrasle, delo se je poglobilo in razširilo, stiki z drugimi slovanskimi narodi so se s slavnimi odpravami v Ljubljano, Zagreb, Dalmacijo, Cetinje utrdili in so postali toplejši. Nujna je nastala potreba, združiti brate zopet k velikemu vseslovanskemu prazniku, poplačati jim gostoljubnost in povzbuditi k daljnemu delu. Česká Obec Sokolská je bila že nekoliko let član zveze evropskih telovadnih društev, vsled česar je bilo možno stopiti v dotiko tudi z ostalimi telovadnimi društvi, ki izvzemši Francoze Čehov bliže še niso poznala, in izpodbadala je češke Sokole težnja, pokazati tujini uspehe svojega dela, izmeriti tudi svoje sile s tujimi. — Iz šestdesettisočere češke sokolske armade so se oglašali z vedno večjim poudarkom glasovi, da je nakopičeni energiji sile in discipliniranosti treba dati prilike, osvedočiti se, če naj na mnogih mestih ne sklepne veselje do dela. — Župne telovadbe so s svojimi uspehi pokazale zmožnost čeških telovadcev, stopiti pred sodbo najširše javnosti. —

S temi razlogi nekako je predsedništvo stopilo pred odbor Č. O. S., ki je v svoji seji dne 26. novembra 1905 navdušeno sprejel predlog. — To je edina glasnejša točka zletnih priprav. — Nadaljnje energično, trudapolno

delo se je zopet vršilo neočito in tiho — najpoprej za mizami tehničnega odseka in predsedništva Č. O. S., pozneje v vaditeljskem zboru Č. O. S., v telovadnicah, naposled v zletnih odsekih.

Pred vsem se je marljivega dela lotil **tehnični odsek Č. O. S.**, ta najvažnejši činitelj zletovega uspeha. V seji dne 31. avgusta 1905 je razpisal natečaj za zletove proste vaje. Tvornosti tekmenikov se ni stavila skoro nobena meja. Došlo je do petinštirideset predlogov po pet sestav, izmed katerih je pretežna večina pojavila prekrasne, po novosti presenečajoče sestave. — Predlogi so se dodelili posameznim članom tehničnega odseka, vsakemu po pet do šest, v celem 225 sestav, v pregled in navadbo. V štirinajstih skoro neskončnih sejah se je odložilo najprej, kar sploh ni godilo, in pa slabše stvari in naposled se je zbralo iz preostalih predlogov pet najboljših sestav, ki so se popravile, premenile ali dopolnile. —

Tako so zagledale luč sveta sestave zletovih prostih vaj. Iz petinštiridesetih sestav se jih je izbralo pet in popravilo za najkrasnejše pa tudi najtežje skupne vaje, kar jih je kdaj izvajala tolika množina telovadcev.

Nato je bila sklicana seja vaditeljskega zbora Č. O. S., pri kateri so se vaje odobrile, pokazale in navadile. Potem se je po pravilno organiziranem potu izvedla navadba v župnih vaditeljskih zborih in naposled v društvih. Pre-skrbele so se krasne, nazorne slike, izdal poseben podroben popis za navežbanje. Naložilo se je društvom in župam, da pri svojih javnih nastopih pred zletom izvajajo vseskoz zletove proste vaje. —

Toda izredna težkost teh vaj je osupnila izpočetka telovadce; proglašalo se je, da se udeležba telovadcev pri prostih vajah skrči pod število prejšnjega zleta. — Nič zato, tehnični odsek je poznal disciplino in žilavost čeških telovadcev. Ko pa se je pri nekaterih javnih nastopih žup pokazalo, da se dado vaje lepo navaditi tudi s starejšimi telovadci, ko se je razvedela njih ličnost, so bratje hitro pogoltnili to prvo pilulo, ki jim jo je dal tehnični odsek, in so jo dobro prebavili; vadili so z veseljem, zlasti ko je bilo iz provizornega načrta zletovega sporeda videti, da bo imel najširši krog telovadcev — torej izvzemši tekmovalce — opraviti edino s temi prostimi vajami in pa del njih z župnimi vajami.

Drugo davko grenkega leka je dal tehnični odsek tekmovalcem: v obliki novega tekmovalnega reda České Obce Sokolské, katerega kratki obseg je: Znamkuje se samo vaja, do pike izvedena po popisu, brez poprav. Protest proti znamki, če ne bo priznan kot upravičen, izključuje od nadaljnje tekme. Vse zletne tekme — izvzemši župne — so pristopne ne samo združenim sokolskim društvom, temveč tudi vsem tujim organizacijam telovadnim, če jih je Č. O. S. povabila k udeležbi. Na tekmovalnem redu je delal tehnični odsek že od meseca oktobra 1904, ko se je sklenila načelna podlaga. Podrobni načrt za orodne tekme sta sestavila brata Vaníček in Havel, za proste tekme pa Beránek in Očenášek.

Željno so bile sedaj pričakovane tekmovalne sestave na orodju. Večina tekmovalcev je domnevala, da bodo spričo strogega tekmovalnega

reda razmerno lažje. Pa so se hudo zmotili! Ne napredovati pomeni iti nazaj, si je tehnični odsek izbral za načelo in je iznova presenetil tekmovalce z jako težkimi, pogosto vrhunškimi tekmovalnimi vajami. Morda je menil, da bo tuptatam vaditeljski zbor, ki so mu bile vaje predložene v odobritev, zmanjšal stopnjo težkosti. Ni se zgodilo to, dasi bi se bile zlasti tekmovalne vaje višjega oddelka mogle zljajšati brez škode za stopnjo te tekme.

Po pravici treba priznati, da je bila v celoti priprava na tekmo za prvenstvo Č. O. S. lažja nego na tekmo vrst višjega oddelka. Tam je vadal telovadec samo dve znani mu sestavi, eno izmed teh še celo poljubno, tu pa se je moral navaditi po pet sestav na vsakem orodju. In ker se pri Čehih opravičeno polaga večja važnost na tekmo vrst, zakaj tu branijo tekmovalci čast svojega društva s celo vrsto izurjenih telovadcev, se ni čuditi, da je bila udeležba pri tekmi za prvenstvo razmerno pičla. Seveda je osem najboljših čeških telovadcev tekmovalo za venec zmage v mednarodni tekmi in se tekme za prvenstvo niso udeležili. Toda nadaljnje znatno število tekmovalcev, zmožnih za tekmo za prvenstvo, je opustilo to tekmo in se omejilo samo na tekmo vrst višjega oddelka, zakaj priprava zanj je izžrpavala telovadce.

Da se dopolni mera grenkosti, da se na najvišjo stopnjo napne strunica discipliniranosti in vztrajnosti tekmovalcev, se je sklenila v seji vaditeljskega zbora Č. O. S. dne 24. in 25. marca 1907 tako stroga razlaga tekmovalnega reda, da je ta postal najstrožji izmed vseh znanih.

Ako beremo te dodatke, se nam vsiljuje mnenje, da se je tičalo na besedah. — — Krvav je bil nazvan ta red. Toda ta očitek ni v toliko opravičen, kolikor je tehnični odsek, ko je predlagal omenjeno razlago tekmovalnega reda, domneval in imel na mislih sodnike, stoječe na višini svoje naloge in časa, inteligentne telovadce, sodeče v duhu tekem brez kršenja tekmovalnega reda.

Bodi tu izrecno v hvalo in čast čeških tekmovalcev povedano, da se niso dali ostrašiti niti s strogim tekmovalnim redom in s „krvavimi“ dodatki, niti po težkosti vaj in da so z veseljem nadaljevali priprave k boju za lipove vence. Ni se varal tehnični odsek v svojih fantih. Per ardua ad astra!

Ta hvala češkega pisatelja, mislimo, da sme veljati tudi za naše tekmovalce, dasi so se udeležili tekme le v nižjem oddelku. Tudi za ta oddelek je veljal enako strogi red. Razmerno velika udeležba in lepi uspehi naših tekmovalcev so jim v čast tem bolj, ker naše Sokolstvo še ni vajeno tekem toliko kakor češko.

Župnim vaditeljskim zborom je pripadla naloga, pripraviti svoje župe k novim župnim tekмам v skupnih vajah. Žal, da so se radi viharja na sobotni dan slavnosti izpustile. Toliko krasnih novih stvari, v katerih je bila skrita polna mera iznajdljivosti in pridnosti, je ostalo v celoti neocenjenih, zakaj v nedeljo so se te vaje pokazale le prikrajšane.

V sredi tehničnega odseka samega imajo svoj izvor vse ostale vaje zletove: vaje s kiji za ženske odseke (komisija: Havel, Heller, Sekyra), proste vaje za učence (komisija: Beránek, Očenášek), skupine za obrtni naraščaj (komisija: Havel, Sekyra), proste vaje za deklice

(komisija: Bílek, Heller). Veličastni nastop k prostim vajam in k drugim skupnim vajam (izdelala komisija: Vaniček, Klenka, Beránek po predlogih Beránka, Hellerja, Klenke, Kotrouša) je istotako izšel iz neizčrpne delavnice tehničnega odseka, kateri je sestavil tudi podrobni spored tehničnega dela zleta, vse tehnične publikacije zletove (navodila, vprašalne pole itd. itd.), oskrbel nadalje glasbeno spremljevanje za proste vaje in za vaje s kiji, sestavil načrt za ureditev telovadišča (za tehnični odsek je bil v stavbnem odseku stavbnik br. Beránek), izvršil nadalje ureditev slavnostnega izprevoda, priprave za vse sokolske tekme, izposloval in priredil mednarodno tekmo, oskrbel prevod češkega tekmovalnega reda v francoski jezik (ki je izšel pod naslovom: „Règlement des concours de Česká Obec Sokolská), izkratka vse, kar je bilo v zvezi s prebogatim telovadnim obsegom zleta. Tudi, da se je poslal nad druge zmožni br. Erben kot vaditelj Č. O. S. na Moravsko, je bila izvrstna misel tehničnega odseka. Gotovo je, da ne bi Morava mogla postaviti na torišče letošnjega zleta toliko izdatnega moštva zlasti za skupne vaje, ko ne bi bil brat Erben v tamošnjih društvih tako uspešno deloval. In kaj tehnično vodstvo ob zletu samem! Budilo je čudenje vseh navzočnih strokovnjakov. Klici „Vive Vaniček“, ki se je pri telovadbi sami ponovno slišal iz ust tujcev, so bili gotovo zasluženo poklonstvo občudovanja vrednemu načelniku, reprezentantu tehničnega odseka.

Tehnični odsek se je za vse zgoraj omenjene naloge razdelil na komisije,

ki so se jim pridelili posamezni referati. O delu komisij pa je sklepala plenarna seja. Te seje tehničnega odseka! Praviloma so bile po enkrat na teden, v četrtek, v praškem Sokolu, pozneje, bliže zletu, dve. Toda, koliko izrednih! Reči se sme, da je bil vsak razgovor članov tehničnega odseka, ki so se shajali skoro vsak dan in večkrat na dan, tu v zletni pisarni, tu v pisarni Č. O. S., v praških telovadnicah itd., vedno seja, pri katerih se je razpravljalo o najvažnejših stvareh. Br. načelnik dr. Vaniček je skoro celo leto pred zletom praviloma uradoval dopoldne in popoldne v zletni pisarni za tehnične zadeve z znanim svojim nerazrušnim mirom in železno vztrajnostjo! — Delo, ki ga je izvršil tehnični odsek za letošnji zlet, je ogromno, ni mu primere. Oddaljenejšemu opazovalcu, četudi dobremu Sokolu in telovadcu, ni znano in ni ga mogoče tudi ne zadostno oceniti. Ti bratje v prvi vrsti zaslužijo zahvalo vsega Sokolstva, zakaj pri njih je veljalo: za uspeh zleta vse ostalo v stran. Niso poznali oddiha, nisi slišal tožb, ni je bilo ne sence malosrčnosti!

V tehničnem odseku zletovem so bili: načelnik Č. O. S. br. dr. **Vaniček**, njegov namestnik br. Rud. Bílek, dalje bratje Boh. Havel, Frant. Beránek, Avg. Očenášek, Ag. Heller, Al. Sekyra, J. Klenka, Jos. Kavalír, Frant. Erben in Ferd. Kotrouš. — Posebni komisiji je bila odkazana telovadba ženskih odsekov; v tej komisiji so bile sestre: Nademlejnská, Škvorová, Šmídková in Šourková. (Dalje prih.)

Vestnik slovenskega Sokola.

XXV. redni občni zbor „Tržaškega Sokola“. (Konec.) Po vsestranskem prizadevanju veselničnega odseka, pomnoženega z nekaterimi člani izven odbora, se je vršila tradicionalna maskarada v veliki dvorani „Nar. doma“. Maskarada je vkljub raznim drugim prireditvam dobro uspela in društveno blagajno znatno podprla. Dne 31. decembra smo se poslovili v veliki dvorani „Nar. doma“ skupno od starega leta. Spored Silvestrovega večera so izvršili povsem častno člani „Dramatičnega društva“: bratje Štoka, Čotič in Vogrič ter gospa Štular in gospica Jan. Bodi jim za to izrečena iskrena zahvala! Mnogoštevilni obisk obeh prireditev je pokazal, da uživa tržaški Sokol kakor vedno v vseh slojih simpatije, in dejstvo je, da se vrše vse „Sokolove“ prireditve v znamenju neprisiljenega, bratskega občevanja in spoznavanja. Naj bi ostalo tudi v prihodnje tako! Razen teh prireditev se je udeležil „Tržaški Sokol“ še prireditev bratskih nam društev v Pazinu in Žalcu. V minoletem letu nam je nemila smrt ugrabila iz vrste naših rednih članov štiri brate. Ohranite jih, bratje, v prijaznem spominu! Iz tega odborovega poročila o delovanju našega društva je razvidno, da se je v moralnem pogledu ne samo vzdržalo na prejšnji stopnji, ampak da je deloma celo napredovalo. In napredovalo bi bilo še bolj, da se mu ni finančialna stran močno poslabšala. Razni so temu vzroki. Število članov se je v teku leta zmanjšalo. Eni so se svojevoljno odpovedali, druge je moral odbor izbrisati radi malomarnosti v plačevanju. Vpisalo se jih je letos 30, a izbrisalo 70. Skupaj ima letos članov 146, dočim smo jih imeli lansko leto 250. Ta nazadek je pač obžalovati. In s tem bi se moglo lahko zaključiti poročilo našega društva. Odboru pa je dolžnost, da se najiskrenejše zahvali v prvi vrsti vrli naši „Edinosti“, ki nas je podpirala z vneto ob vsaki priliki. Bodi tukaj splošno izražena najsrčnejša zahvala vsem onim društvom in posamičnim osebam in prijateljem našega društva, ki so mu na katerikoli način pomagali in ga podpirali! Zaključujoč želim, da bi prihodnja društvena doba donesla našemu društvu novih uspehov in novega napredka! V to ime vam kličem krepak „na zdar!“ — Tajnikovo poročilo je bilo sprejeto z odobravanjem. — Zatem je poročal

blagajnik brat Ivan Marušič, da je imelo društvo dohodkov K 5380 81, stroškov K 5380 81. Čistega premoženja je K 1721 42. Blagajnikovo poročilo bi bilo mnogo ugodnejše, ako bi se vsi člani društva zavedali svoje dolžnosti. — Poročilo je bilo sprejeto. Nato je poročal načelnik brat Humbert Mavrin. Število telovadcev, posebno naraščaja, je lani naraslo. Telovadni obisk je bil leta 1906—1907 naslednji: Telovadilo je v 296 urah 50 telovadcev (mlajši in starejši bratje Sokoli, vajenci, učenci in dijaki) v 8 vrstah. V oddelku mlajših bratov so se vzdrževale tri redne telovadske vrste. Najboljši obisk je bil 22 telovadcev na uro, najmanjši 12, povprečno 18. Vajenske telovadbe se je udeleževalo okoli 24 telovadcev. — Nato so se vršile volitve v novi odbor. Na predlog br. dr. Wilfana je bil brat dr. Otokar Rybář z vzklikom izvoljen za starosto, enako na predlog istega brata dr. Edvard Slavik za podstarosto; za odbornike pa br.: Anton Muha, Vladimir Dekleva, Humbert Mavrin, Ljudevit Modic, Dragotin Podreka, Anton Žiberna in Fr. Leskovec; za namestnike br.: I. Hočevnar, Anton Trebec in Milan Škrinjar. Pregledovalca računov sta brata Nicefor Stepančič in Modroslav Sirk. a.

Graški „Sokol“. Slov. tel. društvo „Sokol“ v Gradcu je imelo dne 29. oktobra t. l. i. redni občni zbor. Iz poročil odbornikov in načelnika je bilo razvidno, da je graški Sokol, čeravno obstoji šele eno leto, v vsakem oziru dosegel zadovoljive uspehe in si zagotovil obstoj. Društvo je imelo 100 rednih članov, enega ustanovnega in pet podpornih. Telovadilo jih je 54 v 109 tel. urah. Skupni telovadni obisk je znašal 1627 telovadcev, v povprečnem številu 15 na uro. Največji obisk znaša 31 telovadcev, najnižji 4. Telovadilo se je 3 krat na teden po 1—2 uri; telovadbo je vodil načelnik br. cand. prof. Ivan Janc, katerega so podpirali vaditelji: br. Črnič, Poženel, dr. Železnikar in Zupančič. Za dobo počitnic je prevzel vodstvo brat Kovačič. Na pustni veselici je javno telovadilo 5 članov, ki so želi obilo priznanja. Po načrtu, naj se napravljajo pešizleti, je poletel Sokol dne 12. maja v Thal pri Göttingu. Zastopan je bil graški Sokol pri V. vsesokolskem zletu v Pragi in pri razvitju zastave Sokola v Žalcu. Da Sokol ni dosegel ciljev, katere bi bil lahko,

so ti-le vzroki: 1. je večina telovadcev akademikov, ki so skoraj polovico leta na počitnicah, torej za uspehe ne moremo jemati celoletne dobe; 2. je telovadnica precej oddaljena; 3. še ni prodrlo v naše vrste načelo, da je prva in edina vzgojevalnica Sokolstva telovadnica. — Za društveno leto 1907/8 se je izvolil sledeči odbor: starosta: br. dr. Vinko Železnikar; podstarosta: brat Vekoslav Baš; načelnik: brat Albin Kandare; tajnik: br. Hinko Irgolič; blagajnik: Vekoslav Hrovat; gospodar: brat Rudolf Šilc; namestniki: br. Kovačič, br. Ignac Remic, br. Fr. Zupančič. — Pri slučajnostih se

je poudarjalo, da bi moral graški Sokol vzeti v svoj program tudi narodno obrambno delo in z vsemi silami delovati na to, da se reši vsaj nekaj izmed 30.000 Slovencev v Gradcu narodnega pogina. Izvolil se je v ta namen odsek za ustanovitev javne slovenske knjižnice, nadalje veselčni odsek za prirejanje poljudnih veselic in zabavnih večerov in agitacijski odsek, ki naj dovaja vedno več mlačnežev v vrste čilega Sokolstva. Vsak stori svojo dolžnost, vsi pravi Sokoli brez ozira na desno in levo krepko naprej! Na zdar! —i—

Književnost.

Slovenski sokolski koledar za leto 1908. Uredil dr. Gv. Sajovic. III. letnik. Izdal in založil vaditeljski zbor Sokola v Kranju. Cena 1 krona. Koledar prinaša za koledarskim delom najprej kratka životopisa ustanoviteljev Sokolstva: dr. Miroslava Tyrša in Jindřicha Fügnerja. Životopisa, ki ju je po čeških virih sestavil B-a, sta pisana s toplimi besedami in se ozirata pred vsem na sokolsko delovanje znamenitih teh mož. Pridejani sta spisoma sliki Tyrša in Fügnerja. Sokoli bodo gotovo radi prebirali ta opisa življenja mož, ki nista samo zamislila globokih ideje sokolske, temveč se tudi v svojem življenju in delovanju izkazala kot vzor pravih Sokolov-Slovanov. Dr. Gv. S. je v članku „Naše sokolovanje v l. 1907.“ opisal delovanje slovenskega Sokolstva v letošnjem letu in zlasti nekaj umestnih besed navedel glede na snovanje novih sokolskih društev. „Smer našemu delu v prihodnje“ je odtisk zadnjega dela poročila zveznega načelnika na letošnjem občnem zboru Slovenske sokolske zveze. Dr. G. S. nato popisuje na kratko V. vsesokolski zlet v Pragi, dr. V. Ravnihar pa poroča v članku „Naša udeležba na V.

vsesokolskem zletu v Pragi“ o odpravi slovenskega Sokolstva na ta zlet ter zlasti o udeležbi slovenskih Sokolov pri češki in mednarodni tekmi. E. S. se obrača v spisu „Poglavje o starejših bratih“ do starejših bratov, naj bi telovadili v oddelkih mlajših bratov. „Povelja za redovne vaje v členu in četi“ so na željo načelnikov in vaditeljev v tem letniku zopet natisnjena, v spisu „Vadba redovnih vaj“ pa Miroslav A. podaja nekatera navodila za vadbo teh vaj. Nato sledi „Raznoterosti“ ter razni statistični podatki. Koledar je lično opremljen, njegovim naslednikom, ki se jih nadejamo tudi v prihodnje redno vsako leto, pa želimo vnesti tiskovne korekture. Bodi koledar vsem Sokolom kar najtopleje priporočen! Z obilno naročbo naj bi poplačali nesebični trud za napredek Sokolstva tako vnetim izdajateljem.

V. svesokolski slet u Pragu. Napisao dr. Franjo Bučar. Cena 80 vin. Strani 74. Spis je izšel kot VII. zvezek hrvatske „Sokolske knjižnice“. Krasi ga mnogo lepih slik. Podrobni ta opis praških sokolskih slavnosti bodi v nakup priporočen tudi našim Sokolom!

